

1. Η μετανάστευση των Ελλήνων λόγιων σε χώρες της Δύσης

Οι Έλληνες λόγιοι εγκαταλείπουν τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία και καταφεύγουν στη Δυτική Ευρώπη. Μαζί τους μεταφέρουν πλήθος από χειρόγραφα της κλασικής και της βυζαντινής γραμματείας. Ο Γεώργιος Τραπεζούντιος, ο Καρδινάλιος Βησσαρίων, ο Μανουήλ Χρυσολωράς. Από τους κύκλους αυτών ξεκίνησε η πνευματική αναγέννηση των Ελλήνων

2. Οι Έλληνες της Κωνσταντινούπολης

Πλούτισαν ως Βιοτέχνες ή έμποροι. Σχηματίστηκε, έτσι, γύρω από το Πατριαρχείο μια νέα άρχουσα τάξη, οι Φαναριώτες, που από τον 17^ο αιώνα ανέπτυξε σημαντικό εθνικό ρόλο σε τομείς όπως η εκπαίδευση.

3. Η καθημερινή ζωή των υπόδουλων Ελλήνων

Οι Χριστιανοί υποχρεώνονταν να κατοικούν σε φτωχικές συνοικίες των πόλεων και υπηρετούσαν στο στρατό μόνο σε βοηθητικές υπηρεσίες είτε ως ναύτες και οδηγοί. Αλλά και οι σοβαρές δικαστικές υποθέσεις που αφορούσαν Χριστιανούς, εξετάζονταν στα μουσουλμανικά ιεροδίκη και όχι στα εκκλησιαστικά δικαστήρια.

4. Οι φόροι

Οι Χριστιανοί επιβαρύνονταν οικονομικά πολύ περισσότερο από τους Μουσουλμάνους, πληρώνοντας πολλούς τακτικούς φόρους, όπως:

Ο Κεφαλικός φόρος, τον φόρο εστίας για τις κατοικίες τους, φόρο για τη χρήση της γης (έγγειος) αλλά και για την αγροτική παραγωγή (δεκάτη).

Οι τοπικοί διοικητές, εκμεταλλευόμενοι το γεγονός ότι η κεντρική εξουσία δεν μπορούσε εύκολα να τους ελέγξει, δεν δίσταζαν να τους κακομεταχειρίζονται.

5. Τα πιο σκληρά μέτρα ήταν:

Οι σφαγές και οι αιχμαλωσίες, οι εξισλαμισμοί, το παιδομάζωμα καθώς και η εγκατάσταση τουρκικών και άλλων φύλων σε εύφορα εδάφη, με συνέπεια την αναγκαστική μετακίνηση ελληνικών πληθυσμών στο εξωτερικό ή σε απομονωμένα και ορεινά μέρη στο εσωτερικό. Τα πιο εύφορα κτήματα ανήκαν στο Σουλτάνο και τους Οθωμανούς.

6. Το Παιδομάζωμα

Πηγή 1

«Ανάθεμά σε, βασιλιά, και τρις ανάθεμα σε,
με το κακό οπόκαμες, και το κακό που κάνεις.
Στέλνεις, δένεις τους γέροντας, τους πρώτους τους παπάδες
Να μάσης παιδομάζωμα, να κάμης γενιτσάρους.
Κλαιν' οι γοναίοι τα παιδιά, κ' οι αδελφές τ' αδέλφια,
Κλαίγω κ' εγώ και καίγομαι και όσο θα ζω θα κλαίγω.
Πέρσι πήραν τον γιόκα μου, φέτο τον αδελφό μου».

Δημοτικό τραγούδι από την Ήπειρο

7. ΕΡΩΤΗΣΗ «Απαντούμε στο τετράδιο Γενικών Θεμάτων»

- Διαβάζω τα κείμενα και γράφω για τις δυσκολίες και τα προβλήματα που αντιμετώπιζαν οι υπόδουλοι Χριστιανοί στο χρόνια της Τουρκοκρατίας.

8. Λεξιλόγιο

Άρματα: Εξοπλισμός ή οπλισμός

Δόλος: Πονηριά – τρόπος εξαπάτησης

Λόγιοι: Πνευματικά καλλιεργημένοι (μόρφωση – παιδείυση)